

BEGINSELACCOORD KVV-VNV, ondertekend door vertegenwoordigers van de Katholieke Vlaamsche Volkspartij en het Vlaamsch Nationaal Verbond op 8 december 1936. Deze overeenkomst moet meer algemeen worden gesitueerd in het kader van de concentratiegedachte, die een hergroepering van alle katholieke Vlamingen nastreefde (Nieuw Vlaanderen), en meer bijzonder worden gerekend tot de gevolgen van de parlementsverkiezingen van 24 mei 1936 die, wegens de ongunstige afloop voor de drie nationale partijen en vooral voor de katholieke partij, tot een reorganisatie hebben geleid van de katholieke partij in een Parti catholique social en een Katholieke Vlaamsche Volkspartij. Tot de opzet van deze laatste behoorde o.m. een concentratie van alle christelijke flaminganten.

Onmiddellijk na de bekendwording van een geheim akkoord op 6 oktober 1936 tussen het Vlaamsch Nationaal Verbond en de Rex-beweging nodigde Alfons Verbist, voorzitter van het directorium van de Katholieke Vlaamsche Volkspartij, op 20 oktober enkele democratisch gezinde leden van het Vlaamsch Nationaal Verbond uit om de grondslagen voor één christelijke partijformatie te bespreken. Zowel van katholieke zijde (Algemeen Christelijk Werkersverbond, Frans van Cauwelaert) als van die der meer autoritair gezinden bij de Vlaams-nationalen rees verzet; de representativiteit van de afgevaardigden werd betwist en men verdacht elkaar ervan, de concentratie tot eigen voordeel tot stand te willen brengen. Niettemin kwam het op 8 december 1936 tot de ondertekening van een Beginselaccoord, aan katholieke zijde door Edgard de Bruyne, Alfons Verbist en Gaston Eyskens, aan Vlaams-nationale zijde door Hendrik Borginon en Hendrik Elias (Gerard Romsee kon niet aanwezig zijn). Het Beginselaccoord stelde het volksbelang boven de staatsinrichting en pleitte voor een „publiekrechtelijk statuut voor de Vlaamsche volksgemeenschap”, waarbij aan federalisme werd gedacht; het aanvaardde sommige corporatistische beginselen, met uitsluiting van staatscorporatisme, en bleef gehecht aan het parlementair regime en de democratische vrijheden; ten slotte werd de wens geuit, op basis van genoemde beginselen, tot een „gemeenschappelijke formatie” te komen. Ook de bekendmaking van de inhoud van het Beginselaccoord leidde tot zoveel betwisting in beide kampen, dat een algemene samenwerking onmogelijk werd en een eigenlijk akkoord nooit is gevolgd. De hele concentratiebeweging werd een mislukking en reeds enkele weken na de ondertekening werd het Beginselaccoord „dood” genoemd.

LITERATUUR: De tekst van het Beginselaccoord o.m. in *De Standaard* (9 december 1936); - R. de Nolf, *Federalisme in België als grondwettelijk vraagstuk* (1968, p. 441-442); - H.J. Elias, *Vijftig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, IV (1969, p. 36-50); - A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave, p. 352-360).